

1. Drie maanden onder de sneeuw; 2. Zwarte Koo; 5. Aan de Molenbeek; 6. Een moedige meisje; 8. Het wonderlijk gezelschap; 9. De jonge vluchteling; 11. Het Kermismeisje; 12. Willem Tell; 13. Beter een lap dan een scheur; 14. Harten van Goud; 15. 't Verdrongen land van Saaftinge; 17. De Zinneloozen te Gheel; 18. De hut op de Heide; 21. De Landlooper; 22. En toch feest; 23. St Niklaas in 't Veehuis; 25. De Vriezeman aan 't Front; 26. Verdwaald en terecht; 27. De jongens van West-Roozebeke; 30. De verdrongen stad; 32. 't Weesje van Brugge; 35. Het kindje van de Zee; 36. De Roovers van de Moeren; 37. De bezembinders van Kleit; 38. De vlucht in de Koffer; 44. De Gierigaard; 46. Broederlijke; 48. Eerlijk duurt het langst; 51. Een lastig geschenk; 52. Zonder Ouders; 56. In 't Bosch van Houthulst; 57. Nog gered; 58. Uit de oude Doos; 59. Dokter Jenner en 't Kind; 61. Strenge Winters; 64. De kinderen van den Zeeloods; 66. De kinderen van den Smokkelaar; 67. De Paaschklokken; 68. De Landverhuizers; 69. Leeuwtyg van Damme; 72. Een moedige Kermisjongen; 76. Het Bultje; 77. De Pastoor van Lapscheure; 78. Samen uit; 80. Goed voor kwaad; 82. Vaderlandsche Verhalen; Naastenliefde; 86. De overwintering op Nova-Zembla; 89. Hoe Sinterklaas hielp; 90. In Grooten Nood; 91. Kerstmis aan Zee; 94. Het Spook; 95. De twee Weesjes; 97. De Vlucht; 102. Reinaert de Vos; 104. Denk aan moeder!; 107. Threesjet; 110. Robinson Crusoe; 112. De Rooversjongen; 113. De Deserteur; 113. Onschuldig veroordeeld; 118. De Spion van den Molen; 121. Hoog bezoek; 122. De wonderlijke Zwaan; 123. Uit bange dagen; 125. De flinke Baanwachster; 128. De gelaarsde kat; 129. De Dochter van den Blauwer; 130. Met Vakantie; 132. Tinneke; 133. De Helden van Stekene; 134. Een onrechtvaardige gestraft; 137. Oom Tom; 142. Op 't oud kasteel; 143. De reis in de Wildernis; 144. Bij de Kab. uter; 145. De Spionnen op den Toren; 146. De Jongen van Gaver; 148. De schat in de Duinen; 150. De smokkelaars van de Zee; 152. De schat in de mijn; 153. 't Graf in 't Bosch; 154. 't Berouw van den Strooper; 155. 't Kasteel Hoogdonk; 158. Van de hut naar 't Paleis; 159. Karel de Goede; 160. Na veel avonturen; 161. Gered door een Aap; 162. Jan Breydel; 163. De Slag der Gulden Sporen; 164. Van den Dood gered; 165. 't Bocheljongentje; 167. Van drie Roovers; 168. Een jonge Held; 169. Jacob van Artevelde; 171. Genoveva van Brabant; 172. Een avontuurlijke Reis; 174. Een vreesselijke avond; 175. De gevluchte slaaf; 176. In de vliegmachine; 177. Een moedige vrouw; 178. Ontsnapt; 179. Valsch beschuldigd; 180. De Zoon van den Torenwachter; 182. De reis van Columbus; 186. Jack de Cow-boy; 189. De Held van Tremeloo; 191. De Cow-boy van Fort-Bell; 192. Jeanne d'Arc; 193. De wandelende Deur; 194. De avonturen van Geeraart; 195. Geeraart in Rusland; 199. De Wolf van Ghistel; 202. De Spaansche Furie; 203. De Boeteling van Veurne; 210. Het verwoeste Vlaanderen; 211. De vondeling van 't Regiment; 212. Betoonde Naastenliefde; 213. De IJslandvaarders; 214. Jongenshart; 216. Een dappere vrouw; 217. Ali-Baba en de veertig Roovers; 218. Groote Broer; 219. De jonge verstooteling; 220. Een kerstavond op de Prairie; 221. Leo's Nieuwjaar; 222. 't Gestolen kind; 233. De Roovers gestraft; 224. De Wildeman; 225. Het dolend melkmeisje; 226. De lotgevallen van den Wildstrooper; 227. Verdreven uit zijn land; 228. Moeder gered; 229. 't Dievenhuis; 230. De Schatgravers; 231. Een slechte Kameraad; 232. Bij de zakkenrollers; 233. Kleine Oorlog; 234. De Heldendood van Anneessens; 235. De Wandelende Jood in Vlaanderen; 236. Nelly van den Mijnwerker; 237. De Geldduivel;

— ELKE WEEK VERSCHIJNT EEN NIEUW BOEKJE. —

In de Vliegmachine

Nr 176.

A. HANS.

Tweede uitgave.

In de Vliegmaschine

IN DE VLEGMACHIENE.

I.

— Zoudt ge vandaag maar niet thuis blijven, Jack en Annie ? vroeg vrouw Jones aan haar kinderen, die zoo juist waren opgestaan. 't Is vreeselijk koud... en de school is zoo ver.

— O, moeder, de meester heeft beloofd een lange vertelling te doen, zei Jack.

— Ja, moeder, laat ons maar gaan ! vroeg ook Annie. We zullen ons warm kleeden.

Vader Jones, die al naar den stal was geweest, kwam in huis.

— We zitten flink in den Winter, zei hij. Gelukkig heb ik voor een goeden voorraad brandhout gezorgd.

Moeder begon tot vader over 't naar school gaan der kinderen.

— Kom... kom... we mogen Jack en Annie niet zoo als teere popjes behandelen. Laat ze maar gaan. Ze kleeden zich warm en stappen flink door, dan zul-

len de ooren niet afvriezen... Ze zullen lang genoeg moeten thuis blijven als de sneeuw ligt...

Nu moet ge weten dat Jack en Annie in Amerika woonden, heel ver van een stad.

Vader Jones was boer. Toen hij vijftien jaar geleden hier kwam met eenige vrienden was er uren in 't ronde geen huis te zien. En het land lag woest.

Jones en zijn makkers bouwden eenige leemen hutten. Ze ploegden den grond om. Ze zaaiden en ze werkten hard. Zoo ontgonnen ze de wildernis.

In plaats van de hutten stonden er nu hoeven, met woonhuis, schuur en stal, doch alles was van hout.

Zoo woonden er vier families in de buurt, toch elk een kwartier van elkaar. Ook in den omtrek hadden er zich sedert dien menschen gevestigd... Een uur van Jones' boerderij was er een heel klein dorpje, ook met houten gebouwen... En daar stond de school, 's Zondags werd er kerk gehouden.

Jack en Annie moesten dus een uur gaan en een uur terug keeren om de school te bezoeken. We begrijpen, dat moeder wat bedrukt was voor het gure winterweer. Nog erger zou 't zijn als 't sneeuwde... Want de sneeuw kon een meter hoog liggen. En dan was 't natuurlijk onmogelijk voor de kinderen om er door te gaan.

Maar vandaag kon het wel. En na het ontbijt stapten Jack en Annie, warm ingeduffeld, heen.

Spoedig kwamen er nog eenige kinderen bij hen,

van de andere hoeven : John, Dick, Frank, Dolly, Mary.

Drie kleineren waren thuis gebleven.

't Was dus een heel groepje. Vroolijk trok het heen.

Ja, koud was het wel ! Scherp blies de wind. Maar de jongens en meisjes waren goed beschut door doeken en dassen, om de ooren gebonden.

Hier en daar lag een bevroren plas. Dan werd er eens rap gegleden.

Een uur later kwamen ze in school, bij meester Van Dijk. In dit heel, klein dorpje, was maar één winkel. De timmerman speeide ook voor smid. Een kleer- en schoenmaker woonden er niet. Die kwamen eens in 't jaar van elders en gingen dan voor eenige dagen in de huizen, waar hun diensten noodig waren. Ze aten en sliepen er. Ge begrijpt dus wel, dat in zoo'n dorpje geen twee scholen waren. Jongens en meisjes leerden bij denzelfden meester, die heel alleen voor kleineren en groteren stond.

De school was een groote kamer, waar meesters vrouw 's Winters ook 't eten kookte. Zoo hadden meester en meesteres maar een kachel noodig. De klas was aan hun huisje verbonden.

De kinderen vonden het wel gezellig, dat de meesters zoo in school huis hield.

De leerlingen spraken en leerden alles in 't Engelsch. Maar meester en vrouw spraken met elkaar een andere taal. « Flemish » noemden de kinderen dat. Fle-

mish beteekent Vlaamsch. Lang geleden waren meester Vandijk en zijn vrouw over den Oceaan gekomen, uit Europa. Soms wees meester op de wereldkaart een klein stipje.

— Dat is Belgium, zei hij dan. En daar ben ik geboren.

Belgium is 't Engelsch voor Belgie.

Mijnheer Vandijk was naar Amerika gekomen om handel te drijven. Maar dat lukte niet goed. Hij leerde flink Engelsch. Hij had vroeger te Gent gestudeerd. En toen werd hij schoolmeester in Amerika. Maar hij boerde ook. Bij de school stonden in een stal twee koeien van hem. En hij had ook land. De landbouwers in de buurt hielpen hem wat met hun paarden.

In deze school kwamen Jack en Annie en het groepje aan.

— Onze verkomers, zei meester Van Dijk. Flink hoor, dat ge niet bang zijt voor de koude. Kom u maar wat warmen.

De groote kachel brandde heerlijk. Meester wierp er nog een paar houtblokken op. Steenkool had men hier niet. 't Was te duur om ze aan te voeren. Want het dorpje had geen trein of tram of kanaaltje. Nu en dan reed een boer met zijn wagen naar de naburige stad en brachten voor allen, die het hem vroegen, boodschappen mee. Zoo'n reis heen en terug duurde vier of vijf dagen.

Jack en Annie waren een keer met vader naar de

stad geweest. En wat hadden ze toen vreemd opgekeken.

De dorpskinderen kwamen nu ook in de school. Er werd wat gepraat en gelachen, tot de meester op zijn lessenaar klopte.

De school begon. De kinderen zaten op banken aan lange tafels.

Er werd gerekend, gelezen geschreven zooals gij doet, maar alles in 't Engelsch.

't Was zoo wat tien uur, toen een boer binnen trad.

— Goeden dag, groette hij. Meester, vroeg hij, kom eens gauw kijken naar mijn zoon. Harry heeft van nacht erge koorts gekregen. En dat betert niet. Ik maak me ongerust.

— Kinderen, braaf voortwerken, zei mijnheer Vandijk.

Zijn vrouw bleef dan toch om de orde te houden.

Op 't dorpje was geen dokter. Maar de meester had nog al wat van de geneeskunde geleerd. En hij hielp de zieken. In de school hing een kasje. Daarin stonden allerlei fleschjes en doosjes met geneesmiddelen. Meester nam al vast een paar poeders mee tegen de koorts en met den boer trok hij heen.

De kinderen werkten voort. 't Was eenigen tijd stil.

Plots miauwde een kat. Mevrouw Vandijk keek op. Ze had een poes, maar die lag rustig bij de kachel te slapen.

— Er is een vreemde kat hier ! riep William, een groote logge jongen dien ze « dikzak » noemden.

Hij boog zich onder de tafel. En nog luider miauwde de kat. De meeste kinderen bukten zich nu.

— Au, dikzak, trek aan uw eigen haar ! schreeuwde een knaap.

— 't Is de vreemde kat die u krabt, beweerde William.

En weer werd er luid gemiauwd. De school was in roering.

Mevrouw Vandijk nam meesters stok. Kalm ging ze naar de tweede tafel...

— Miauw, miauw, ging het alweer.

Poef, William kreeg een klap op zijn rug. De dikzak vloog recht.

— Miauw nu nog maar eens, zei mevrouw Vandijk. Ge zijt er sterker in dan in 't lezen... Ha, ge speelt voor kat. Lastige katten mogen de orde niet storen.

En mevrouw Vandijk nam William bij zijn oor en stopte hem in het hok, waar het brandhout lag.

De meesteres sloeg eens met den stok op een der tafels.

— Ik wil niets meer hooren, zei ze. Ieder werkt voort !

't Werd weer stil in de klas... Even later blafte het er in 't houthok een hondje... De « dikzak » kon meer dieren nadoen.

Er werd wat gegicheld. William hoorde dat en knorde nu als een varken. Dan floot er een vogel.

— Wat een flauwe jongen, zei mevrouw Vandijk. Voort werken, kinderen.

't Bleef nu even stil in 't hok. Maar dan werd zachtjes de deur van 't houthok geopend. William gluurde om de kier. Hij had een ouden, hoogen hoed van den meester op, een « buis » zoo versleten, dat hij daar tusschen het brandhout versukkeld was.

Nu gierden de kinderen het uit. William trok zich gauw terug.

Mevrouw Vandijk trok de deur van 't hok open.

— William, kom hier ! gebod ze.

De dikzak gehoorzaamde.

— Wat zijt ge een grappige knaap ! zei de meesteres. Ge speelt gaarne voor pijas. En 't is dapper voor zoo'n lummel om hier lawaai te maken, als meester weg is, om een zieke te helpen... O, hoe moedig ! Maar ik laat me ook niet voor den gek houden.

En William kreeg me daar een draai om zijn ooren, dat zijn hoofd van links naar rechts zwenkte.

— Dat doet pijn, hoor ! riep hij nijdig uit.

— Ja ! En als ge er nog zoo een lust, haal dan nog een grapje uit. En nu terug... Tel in het hok de blokjes maar eens... Dan leert ge rekenen. Dat hebt ge noodig.

William hield zich nu koest.

Lang bleef meester Vandijk niet weg.

— Ja, Harry Smit heeft nog al koorts, zei hij tot zijn vrouw. Kou gevat, ik heb gezegd dat hij warm in bed moet blijven en de poeders innemen moet.

— 't Is te hopen, dat hij gauw betert, antwoordde mevrouw Vandijk.

— Ik zal van avond nog eens gaan zien. Allen braaf geweest, hier ?

— Ja, behalve een, die weer eens grappig wilde zijn.

— William Brunt ?

— Ja. Natuurlijk ! Altijd dezelfde. Hij miauwde eerst als een kat, ik stak hem in 't hok en dan deed hij allerlei dieren na... Hij zette uw ouden, versleten hoed op. Een flinke draai om zijn ooren heeft hem nu gekalmeerd.

Meester liet den « dikzak » nog wat in het hok zitten. Na een half uurtje haalde hij er hem uit.

— Vriend, maak uw werk voort, zei de onderwijzer.

— 't Loopt goed af, dacht William.

Hij moest toch na blijven, om zijn taak te eindigen. Dan mocht hij naar huis. Meester had niets meer van 't gebeurde gezegd.

Jack en Annie en hun geburen hadden boterhammen meegebracht en bleven in de klas eten. Vrouw Vandijk warmde melk voor hen. De ouders betaalden daar maandelijks voor.

Na het maal gingen ze buiten spelen, al was het

koud. Ze troffen er dorpskinderen aan... Vlak bij de school lag een vijver waar de moeders 't water schepten voor de wasch en 't schuren, en waar ook van den nabij wonenden boer de paarden en koeien kwamen drinken...

Maar nu lag de vijver met een dikke ijskorst. 't Had al eenige dagen en nachten gevoren.

Jongens en meisjes gleden naar hartelust. Ze hadden geen last van de koude.

— Kijk eens naar den dikzak ! riep er een.

William werd door zijn vader uit huis geduwd. De jongen zag er potsierlijk uit. Hij droeg een ouden, hoogen hoed. 't Schreien stond de knaap nader dan 't lachen.

— Wandel nu maar rond, riep Brunt, William's vader.

Een zusje had thuis verteld, wat er in school gebeurd was. Brunt was een zonderling man. Hij wilde dat zijn zoon goed leerde. En om er hem toe te dwingen gebruikte hij allerlei middelen. Nu had Brunt gezegd :

— Ha, stout zijn in school ! En den meester bespotten door zijn hoed op te zetten ! Wacht even, als ge zoo gaarne met een hoogen hoed loopt ! Ik zal eens een deftigen mijnheer van u maken.

Brunt had ook zoo'n rossen hoed, nog een van zijn vader. En hij zette dien William op en bond hem zelfs met een touwtje onder zijn kin vast.

— En nu gaan wandelen ! Laat de jongens u maar eens bewonderen ! zei Brunt.

William had er natuurlijk geen zin in. Maar vader duwde hem naar de deur.

— Niet doen ! vroeg mevrouw Brunt. William zal nu braver zijn.

— Ja, ja, wel doen, hernam vader. Ik zal hem die grappen afleeren.

En William werd naar buiten gejaagd. De jongens en meisjes snelden van het ijs weg. Ze omringden den dikzak.

— Net de oude Peter, als hij 's Zondags naar de kerk komt ! riep Jack Jones.

— 'k Zal u leeren lachen ! schreeuwde William. Hij vloog op Jack aan. Ze begonnen te vechten. En in de worsteling brak het touwtje en rolde de oude hoed op den grond.

Nu begonnen de knapen er op te schoppen. De hoed zwierde omhoog, rolde dan over de straat en kwam op 't ijs terecht.

De bende rende er achter. Sommigen gleden op 't ijs uit, tuimelden omver. 't Was een gejoel en getier.

William had Jack los gelaten. Hij kon nu toch niet verdragen, dat men zoo met zijn eigendom leefde.

— Ik wil mijn hoed terug ! schreeuwde hij. Ge zult er af blijven.

Maar Dick Wells had den hoed te pakken gekregen en zette hem op. Zoo liep hij heen. De anderen

zaten hem achterna. De hoed kreeg een smak... O, wee, hij kwam terecht in het gelaat van Filip, een doerenknecht, die naar den winkel ging.

't Was een stevige, harde hoed. En 't leek Flip of hij sterren zag. Hij werd woedend, vertrappelde den hoed, dat deze plat was als een cent en schreeuwde :

— Rakkers, deugnieten !

De pret was uit. Meester Vandijk had het lawaai gehoord en kwam eens kijken. Op het dorp was geen veldwachter. Zoo noodig speelde de onderwijzer er voor. Hij deed ook dienst van burgemeester.

Mijnheer Vandijk zwaaide met zijn arm. Het werd stil.

— Wat is er gebeurd ? vroeg hij.

De jongens vertelden het hem. Brunt kwam ook uit zijn huis.

— Ja, meester, ik weet wat er in school gebeurd is, sprak hij. En ik zal u altijd helpen om den deugniet te straffen.

Mijnheer Vandijk nam vader Brunt ter zijde.

— Straf William als hij het verdient, zei hij. Maar laat hem niet bespotten... Straf hem in huis.

William stond nijdig tegen den muur. De meester riep de kinderen binnen. Het werd tijd om te beginnen.

Jongens en meisjes namen weer plaats. Allen gluurden naar William. Ze verwachtten, dat de meester hem nu eens streng onder handen zou nemen.

— Kinderen, sprak mijnheer Vandijk, een enkel woordje over het gebeurde. Wie William Brunt nog durft spotten om dien hoed, krijgt met mij te doen. Het is nu voor goed gedaan met die geschiedenis. Allen wel begrepen, hé !

Ieder was verwonderd... En William zelf keek ook vreemd.

De lessen begonnen. Maar na een half uurtje liet meester boeken en leien weg bergen...

Ieders oogen glansden. Nu zou meester vertellen. En dat kon hij zoo boeiend.

II.

— Kinderen, zei meester, het is vandaag vijf December. En dan denk ik altijd sterk aan het land, waar ik geboren ben. Ge weet, dat dit land België heet. Een deel van dat land noemen we Oost-Vlaanderen. En op een dorpje, een beetje grooter dan dit, stond het huisje van mijn vader en moeder. In dat dorpje is en kerkje met een toren. En daarbij liggen mijn vader en moeder begraven. Kijk, daar hangen de portretten van vader en moeder. Ze zijn nu in den Hemel... En nog dikwijls denk ik aan alles, wat ze me leerden, toen ik klein was.

» En nu ga ik u wat vertellen uit mijn jeugd.

» 't Was op vijf December, zooals vandaag. Vader zei, dat mijn zusters Marie en Doka, en ik mee mochten naar de stad. Dat was twee uur loopen. Of we blijde waren ! Moeder keek toe, dat we ons warm aankleedden, want 't was koud gelijk vandaag.

» We vertrokken dadelijk na 't middageten, dat al vroeg gereed was geweest en we stapten flink door. Onderwege verveelden we ons niet. Vader kon zoo prettig vertellen. En dat leed hij ook nu. Lang geleden, zoo verhaalde vader, was een moeder met haar drie kinderen aan den oever van de zee. Ze zocht daar mossels, die ze dan verkocht in de stad, om zoo wat geld te verdienen, want haar man was dood, en zij moest dus alleen voor de drie kinderen zorgen. 't Was nog al wild weer. De zee rolde — haar golven — heen en weer. De drie kinderen waren misschien onvoorzichtig geweest. En moeder keek een oogenblik niet naar hen. Opeens hoorde ze geschrei. Wat schrok de vrouw. De kinderen waren door een golf meegesleurd, en spartelden in 't water. De moeder gilte van schrik.

— Help, help ! riep ze.

» Maar ze was daar zoo eenzaam op het strand. Ze liep zelf al in 't water, om de kinderen te redden, al zou ze ook verdrinken, want de zee was erg wild. Maar o, wonder, opeens stond een oude man bij haar met een langen witten baard. Hij trok het vrouwtje terug op het land.

— Uw kinderen zijn dadelijk bij u, sprak de oude man.

» Hij had een staf bij zich en zwaaide er mee. En opeens zaten de kinderen in een kuipje, dat vlug naar den kant vaarde.

— Breng uw lievelingen nu maar gauw naar huis, zeide de oude man.

» Hoe vreemd, de kleinen waren zelfs niet nat. De vrouw wilde den redder bedanken, maar deze was al verdwenen, even geheimzinnig als hij gekomen was.

» De moeder was nu bang van de zee. En ze zocht geen mossels meer. Ze leidde haar kinderen mee. Ze woonde een eindje van de zee in een hutje. Toen ze dicht bij huis was zag ze den zelfden ouden man uit haar hutje komen. En 't zelfde oogenblik was hij onzichtbaar. De vrouw verwonderde er zich over. Maar nog grooter was haar verbazing toen ze binnen trad. Op de tafel lagen brooden en lekkere dingen.

— O, moeder, zie eens ! juichten de kinderen. Nu mogen we zooveel eten als we kunnen, hé ?

— Ja, kindertjes. Die goede man heeft dat brood hier neergelegd.

» Moeder opende de kas om een mes te nemen en het brood te snijden. Daar stond een pot boter. En moeder vond nog meer : een kom melk, een zak suiker, een stuk vleesch, o, zoo veel eten ! En op de bedden lagen dikke dekens en aan den kapstok hingen nieuwe kleeren. En dan vond de vrouw op den schoorsteen nog een zak geld. Nu was ze uit den nood gered. O, hoe vurig dankte ze God, die zoo'n braven helper gezonden had.

» Ze vernamen dat die oude man ook in andere hutten was geweest, om de armen te steunen. Ze hoor-

de, dat hij Nikolaas heette en overal rond ging om de menschen en vooral de kinderen te helpen. Toen Nikolaas stierf, noemden de menschen hem Sint-Nikolaas, omdat hij als een heilige ieder had geholpen. Hij was een bisschop », zoo verhaalde mijn vader.

En meester Vandijk vervolgde :

— Na zijn dood kwam Sint-Nikolaas elk jaar nog eens terug op de wereld om aan de kinderen lekkers en speelgoed te brengen. Dat doet hij nog, ginder in mijn land. Het is op vijf December. Hij heeft het echter zoo druk, dat hij ook 's nachts nog rond rijdt op zijn paard. En een knecht moet hem helpen. Die kruipt door den schoorsteen in de huizen. Daardoor ziet hij zwart. De kinderen in mijn land zetten 's avonds een schoen bij den schoorsteen en leggen er hooi en wortels in voor het paard van Sint-Nikolaas. En 's ochtends vinden ze dan in die schoen allerlei lekkere dingen. En ze roepen bij den schoorsteen : « Dank u Sint-Nikolaas ».

— Is dat niet prettig ? vroeg meester Vandijk.

De kinderen knikten, maar de groote jongens knipoogden eens tot elkaar.

— Wij waren dus op weg naar de stad, vervolgde de meester. En vader vertelde, zooals ik u zei van Sint-Nikolaas. We zouden dien avond ook onze schoen mogen zetten. We kwamen in de stad aan. En er was veel volk op straat meer dan anders.

— Er is wat te doen, zei vader. Laat ons eens

gaan kijken... De menschen gaan naar de markt.

» O, en toen... we schrokken waarlijk een beetje... We zagen Sint-Nikolaas en zijn knecht. Ze zaten te paard. En vreemd gekleede mannen liepen naast hen. Dat waren page's of helpers. Want Sint-Nikolaas had het nu zeer druk. Hij moest naar het gasthuis, waar zieke kinderen lagen en naar het weeshuis, waar jongens en meisjes woonden. Hij wilde daar over dag zijn geschenken brengen, om ook eens met de kinderen te praten. Sint-Nikolaas zei het volk vriendelijk goeden dag. Zwarte Piet, zijn knecht, maakte grappen. We moesten er om lachen. Maar die zwarterik was toch braaf voor ons. Opeens gooide hij noten en koekjes. En we duwden en stootten en rolden zelfs op den grond, om er te kunnen oprapen. Vader had het gehoord, dat Sint-Nikolaas in de stad zou komen en ons daarom meegenomen. Het was een blijde verrassing. Daarna nam vader ons mee naar een winkel, waar ge ook iets kondt drinken en eten. We werden op chocolademelk en krentekoeken getraceerd.

» Wat vonden we het prettig ! Toen we daar zaten, kwam er een kennis van ons dorp binnen, boer Dezutter, met zijn zoontje. Die was ook naar Sint-Nikolaas komen kijken. Maar hij had niet behoeven te wandelen. Hij reed altijd met zijn karretje naar de stad. En nu vroeg hij of we wilden mee terug rijden. Dat deden we heel gaarne. We zaten dicht tegen elkaar; 't gaf niet en bovendien 't was warm. 't Begon al don-

ker te worden, toen we de stad verlieten. We praatten over Sint-Nikolaas, dien we nu eens goed gezien hadden. Opeens bleef het paard staan.

— Wat scheelt er Bles nu ? vroeg boer Dezutter.

— 't Is of er iemand op den weg ligt, sprak vader.

Hij sprong van de kar. En ja, daar lag een vrouw.

't Verstandige paard had niet op haar willen trappen.

— Wat doet ge hier ? vroeg vader.

De vrouw antwoordde niet. Vader vreesde eerst, dat ze dood was. Dan merkte hij, dat ze nog ademde.

— Zeker ziek geworden en neergevallen, zei vader tot boer Dezutter. Willen we ze naar de hoeve ginder brengen daar waar dat lichtje brandt.

Wij moesten nu uitstappen. Vader en boer Dezutter hieven de vrouw op het karretje en legden ze op de achterbank. Vader hield ze vast. Boer Dezutter reed langzaam. Wij, kinderen, gingen te voet mee. We kwamen spoedig op de hoeve, die dicht bij stond. De menschen daar keken verwonderd op. Maar ze wilden de vrouw wel even in de warme keuken nemen. De zieke kwam daar bij.

— O, waar ben ik ? vroeg ze. Ik wil Sint-Nikolaas zien. Laat me naar de stad gaan !

Dat was vreemde praat voor een groot mensch. Waar kwam die vrouw vandaan ? Ze was netjes gekleed.

— Ze is niet wijs, zei de baas der hoeve. En ik

houd ze hier niet ! Breng ze naar de stad of 't dorp.

— Houd ze tot morgen. Ze is ziek ! De familie zal naar haar zoeken en ze morgen halen, sprak vader.

— Ik wil geen gekke menschen in huis ! hernam de boer.

Overal zijn er brave en hardvochtige menschen. Maar ik was blij toen vader zei :

— Dan neem ik ze mee naar huis ! Dat mensch is ongelukkig.

En vader trok zijn jas uit en dekte er de zieke mee. Wij gingen te voet. Gaarne lieten we onze plaats aan de ongelukkige vrouw. Moeder was eerst verwonderd maar ze haastte zich om een bed voor de zieke gereed te maken. En ze legde er een warme kruik in. Ze gaf de vrouw wat te drinken. Vader had gaarne geweten wie ze was. Maar de vrouw zei niets anders dan dat ze naar Sint-Nikolaas wilde.

De vrouw sliep in. En wij vertelden aan moeder dat we Sint-Nikolaas en zijn knecht gezien hadden. We zetten dan onze schoenen gereed. En wat later lagen we ook warm onder de dekens. In den nacht werd ik wakker. 'k Hoorde gerucht beneden. Zeker was Zwarte Piet door de schouw gekropen. Ik luis-terde aandachtig. En ik kreeg zin om eens om de deur te kijken naar den knecht. Ik durfde wel niet goed... Maar toch stapte ik uit bed... En ik sloop naar beneden. In de gang schrok ik vreeselijk. Daar stond iemand in 't wit, kwam naar mij toe en greep mij

vast. Ik schreeuwde van angst. Ik dacht aan een spook, hoewel ik wist dat er geen spoken zijn. Vader werd wakker van mijn geroep en sprong uit zijn kamer. Hij zag ook die witte gedaante. Hij maakte licht. Ik lag op den grond. En die witte persoon frutselde aan de deur. De witte gedaante was de arme krankzinnige vrouw. Ze was stilletjes opgestaan. Zeker meenend een mantel aan te doen had ze een witten deken omgeslagen. Zoo wilde ze naar buiten. Moeder leide de vrouw met zoete woordjes terug naar bed. Vader wilde weten hoe ik daar kwam. 'k Vertelde het.

— Als ge zoo ongehoorzaam zijt kon Sint-Nikolaas u wel eens een stok brengen, zei vader. Ga gauw terug te bed.

Ik lag nog een heelen tijd wakker. Toen ik 's morgens wakker was meende ik eerst dat ik gedroomd had. Maar ik herinnerde mij dan alles. En ik vreesde een stok in mijn schoen te vinden. Mijn zusters gingen al naar beneden. Ik volgde gauw. Gelukkig... lag er in mijn schoen allerlei lekkers en een boek vond ik er naast. De arme zinnelooze lag te bed. Moeder had er heel den nacht bij gewaakt. Wij gingen wat later naar school. Toen we thuis kwamen stond er een rijtuig met twee paarden vóór de deur. En binnen zat een voorname mijnheer. Hij was de broeder van die vrouw. Hij vertelde aan vader dat ze zinneloos was en bij hem woonde. Den vorigen

dag had ze de kinderen hooren zeggen dat Sint-Nikolaas in de stad kwam. Zinneloozen herinneren zich dikwijls heel duidelijk voorvallen uit hun jeugd. En deze vrouw wist nog dat Sint-Nikolaas allerlei goede dingen bracht. Ze wilde toen ook naar de stad. Dat kon niet. Tegen den avond was ze ontsnapt. De heer vertelde dat hij heel den nacht gezocht had. Van een boer hoorde hij dat vader een vreemde vrouw meegenomen had. En hij was naar ons dorp gekomen en vond hij zijn zuster terug. Hij woonde op een kasteeltje niet ver van de stad. De zinnelooze was den verkeerden kant uitgelopen en toen zeer moe geworden. De heer dankte vader en moeder hartelijk voor hun hulp. Hij wilde geld geven, maar vader weigerde dat. Hij wilde geen belooning voor naastenliefde. De heer vertrok met zijn zuster. Toen het Kerstmis was werden mijn zusters en ik en vader en moeder in een rijtuig gehaald en naar het kasteel van dien heer gebracht. We moesten er bij den Kerstboom het groote feest mee vieren. We zagen de zinnelooze. Ze was toen zeer rustig. We kregen schoone geschenken. Zoo toonde die heer zijn dankbaarheid. Ja, kinderen, besloot meester Vandijk, mijn ouders hebben mij altijd geleerd onze naasten te helpen. Dat Sint-Nikolaas-feest vergeet ik nooit. Ik heb thuis dikwijls mijn schoen gezet. En in mijn geboorteland komt Sint-Nikolaas nog altijd. Ik denk nu sterk aan huis. En Sint-Nikolaas komt ook al in Amerika. Gij

noemt hem Santaklaus. Hij is hier later, rond Kerstmis. Maar nu is hij heel vroeg geweest ! Hij is in een vliegmaschine de zee overgestoken. En hij heeft koeken gebracht uit mijn geboorteland. Wacht maar !

Mevrouw Vandijk ging even weg. Ze kwam terug met een mand boterkoekjes in den vorm van Sint-Nikolaas te paard. En ieder kind kreeg er een. De grootten begrepen wel dat de meesteres die gebakken had. De leerlingen juichten de goede vrouw toe.

't Was nu tijd om naar huis te gaan. Vroolijk trokken de kinderen heen. Alleen William Brunt bleef verlegen staan met zijn koek in de hand.

— Wel, vriend, wat is er ? vroeg de meester.

William liep opeens naar mevrouw Vandijk toe en zei :

— Ik zal nooit meer stout zijn. O, vergeef het me. Gij zijt zóó goed en de meester ook. En zij daar !!!

William keek naar de portretten van de ouders. Meester gaf hem de hand en sprak :

— We zijn goede vrienden, hoor ! Ja, doe flink uw best.

En ook de meesteres lachte hem toe. Meester leidde William naar buiten. Hij keek naar de lucht. Dan liep hij de kinderen na die zoo ver van huis waren, Jack en Annie en de anderen.

— Vlug doorstappen, zei hij. Want 't zal straks sneeuwen. U niet ophouden, hoor ! Het wordt vroeg donker.

III.

Jack en Annie en hun buurtjes gingen zoo vlug ze konden. Ze spraken over meesters verhaal. En ja, daar vielen de eerste sneeuwpluimpjes. Na een tijdje hoorden de kinderen een vreemd gerucht boven hen. Ze keken op.

— Kijk eens wat een groote vogel ! riep Dick. En hoor hem brommen !

— Dat is geen vogel maar een vliegmachine ! sprak Jack. Ik heb er al een in de stad gezien.

— De vliegmachine van Sint-Nikolaas, zei een meisje. Zou Sint-Nikolaas er in zitten ?

De kinderen zagen nog vreemder toe. De vlieg machine daalde en zette zich wat verder op den grond. Allen liepen er heen. Uit het vliegtuig stapten twee heeren. Ze vroegen aan de kinderen waar ze waren. Jack antwoordde.

— Vervelend, we kunnen niet meer weg met die sneeuw. We zien niets, zei een der heeren.

— O, ga mee naar ons ! noodigde Jack. Onze boerderij is het dichts bij.

De heeren spraken even met elkaar. En dan zei er een tot Jack:

— Wel vriendje, geleid ons dan naar uw ouders.

Eerst legden ze een zeil over hun vliegtuig. Een der heeren droeg een zwaar valies. De kinderen keken met bewondering naar de twee mannen. Dat waren kerels die durfden ! Zoo hoog vliegen !

Jack en Annie waren opgetogen, dat de beide heeren meegingen naar huis ! De andere kinderen voelden zich wel een beetje jaloersch. Ze stoven dan weg om 't nieuws te vertellen. Vader en moeder Jones traden de vreemdelingen tegemoet.

— Ik ben Dickson en deze heer is mijn vriend Walter, zei een van hen. We moesten naar een kinderfeest te Walton. En om er gauw te zijn deden we de reis per vliegmachine. Mijn vriend is vlieger. Maar door de sneeuw konden we niet verder. We zagen niets meer. Uw zoon noodigde ons uit met hem mee te gaan.

— Jack heeft wel gedaan, sprak vader. Komt binnen en overnacht bij ons.

— We hopen, dat we morgen de reis kunnen voort zetten.

Zoo was er onverwacht bezoek op de hoeve. De heeren waren zeer dankbaar voor die gastvrijheid.

Wat later kwam een der burens eens kijken.

— Mijn meisje zei, dat Sint-Nikolaas in een vlieg-machine was gekomen, sprak hij. De meester moet zoo iets verteld hebben.

Jack deed dan het verhaal van meester Vandijk.

— Wel, sprak een der heeren, we kunnen wel eens voor Santaklaus spelen. We hebben lekkers en

speelgoed genoeg bij ons. We wilden het op 't kinderfeest van mijn nichtje uitdeelen. Maar we kunnen te Walton ander koopen.

— Ja, we houden hier Sint-Nikolaasfeest, juist als in 't land van uw meester, sprak ook mijnheer Walter.

Sint-Nikolaas kon zelf zoo heel ver niet komen. Mijnheer Walter wilde hem vervangen. Dat werd een plezier. Jack en Annie mochten zien, hoe dat gebeurde. Mijnheer Dickson maakte een hooge muts van papier. Boer Jones had wol van zijn schapen. En mijnheer Walter fatsoeneerde daarmee een langen baard. Nu een groot laken om... Ja, hij leek wel op Sint-Nikolaas uit meester Vandijks land. Mijnheer Dickson deed het valies open dat uit de vliegmaschine meegebracht was. Daar zat veel heerlijks in. Annie mocht eerst kiezen. Ze kon haast niet. Maar mijnheer Walter zei :

— Deze pop blinkt in uw oogjes, hé ? Wilt ge ze hebben ?

— Als 't u belijft, stamelde Annie.

En dan kreeg ze nog een kous vol chocolade en suikergoed.

Jack koos een boek, de geschiedenis van Robin Hood. En hij ontving er ook zoo'n wel gevulde kous bij.

Maar dan mochten Jack en Annie den tocht mee maken. Vader spande de kar in. 't Sneeuwde nog wat en de hoeven stonden niet zoo dicht bij elkaar... De

buurman reed eveneens mee. Moeder bleef thuis. Ze zou voor het avondmaal zorgen.

Jack en Annie dachten aan hoe meester verteld had, dat hij met vader naar Sint-Nikolaas in de stad ging kijken. 't Leek er nu bij hem ook een beetje op.

Daar kwamen ze aan de boerderij van Dick. Vader Jones ging eerst binnen en praatte even met Dicks vader.

— Wel, wel, zei deze, komt Santaklaus waarlijk zoo ver naar hier ? Dat is braaf van hem...

En den boer ging den goeden man verwelkomen aan de deur. Dick zette vreemde oogen op. Santaklaus uit de vliegmaschine... Hoe was dat mogelijk ? Er waren toch twee gewone heeren uitgestapt !

Maar Dick brak er verder zijn hoofd niet over, toen hij uit het valies kiezen mocht.

Hij nam een trein op rails, en kreeg ook al een kous. Twee broertjes en een zusje die nog niet naar school gingen, en een beetje bang weggekropen waren, kregen toen blij naar hun geschenken : een paardje, een schaapje, dat blaten kon, een weegschaal en allerlei lekkers.

't Meisje, dat van Sint-Nikolaas gesproken had, werd rood van blijdschap, toen ze nu den ouden, braven man zag binnen stappen. Voor haar was er nog een pop en maspeinen **varkentjes** en koekjes. Haar grootere broer, die niet meer naar school ging, ontving toch een **boek**.

Zoo reed de kar naar alle hoeven. En overal was er vreugde. 't Valies raakte leeg.

Jack en Annie hadden veel plezier. Ze moesten bij hun thuiskomst heel wat aan moeder vertellen.

En dan was het een gezellig avondmaal. Mijnheer Walter verhaalde van 't vliegen, hoog in de lucht.

Jack en Annie gingen later naar bed dan anders.

Den volgenden morgen was het grijs weer. Maar het had nog niet veel gesneeuwd.

— We zullen wel kunnen vertrekken, zei mijnheer Dickson, aan 't ontbijt. Als er heel veel sneeuw valt, krijgen we 't vliegtuig niet weg.

Vader stapte mee om eens te kijken. En de kinderen moesten juist langs dien weg naar school.

Bij het vliegtuig stonden al nieuwsgierigen. Ze konden zoo'n reuzenvogel nu eens van dicht bij bezien 't Waren grooten en kleinen van de hoeven waar Sint-Nikolaas een bezoek gebracht had.

De heeren namen vriendelijk afscheid. De kleinen vonden het toch vreemd, dat ze nu Santaklaus niet zagen... maar twee gewone mannen.

Dickson en Walter brachten de motor in gang; dat duurde een tijdje. Maar wat een lawaai toen!

De omstanders gingen een heel eind op zij. Daar kwam 't vliegtuig in beweging. 't Rolde een eind over de vlakte. Dat lukte omdat er nog weinig sneeuw lag. En opeens verhief de vogel zich...

De heeren wuifden. En de menschen op den grond zwaaiden terug.

— Roept nu : « Dag Santaklaus ! », zei boer Jones.

— Dag Santaklaus ! klonk het.

Al gauw was de vliegmachine maar een stipje meer.

— Nu naar school, kinderen, sprak vader Jones.

En het groepje vertrok. Men sprak natuurlijk over het voornaam bezoek. Maar hoe kon Santaklaus zich zoo veranderen.

— Wel, zei Jack, hij kwam in plaats van den echten Sint-Niklaas. En daarom moest hij zich zoo verkleeden.

Hij vertelde dan hoe het gebeurd was. Aldus prattend kwam de bende in school. En meester moest alles hooren en ook de dorpskinderen luisterden verbaasd. Wel, wel, Santaklaus was ginder zoo ver geweest en op 't dorp had hij zich niet vertoond !

— Ja maar, zei meester, op het dorp hebt ge wel eens een avondfeest, dat de kinderen van de verre hoeven niet kunnen bijwonen.

De klas begon. En te tien uur ging meester weer eens naar den zieken Harry kijken. William Brunt werkte vlijtig voort. Hij zou de goede meester niet bedroeven.

Mijnheer Vandijk kwam terug. Harry was wat beter.

Met den middag begon het weer te sneeuwen.

— De kinderen van de verre hoeven moeten maar naar huis, zei meester. Ik vrees, dat het wild weer zal worden tegen den avond.

't Was een korte schooldag geweest. En de sneeuw viel dikker en dikker. Halverwege kwam boer Jones met zijn wagen.

— Ha, ik wilde u van school afhalen, zei hij. Maar meester heeft u laten gaan. Dat dacht ik wel. Meester is zeer bezorgd.

Al de kinderen klommen op den wagen onder de huif. En vader Jones bracht ze allen naar 't eigen huis. De boeren hielpen elkaar.

Het vliegtuig was bijtijds weggeraakt, want nu lag de sneeuw al spoedig dik op de vlakte.

— Morgen kunt ge niet naar school, zei moeder Jones tot Jack en Annie. Thuis wat leeren!

's Avonds, in zijn bed, hoorde Jack den wind gieren. Nu was het wilde Winter. 's Morgens lag de sneeuw op veel plaatsen wel een meter hoog en op andere toch nog meer dan half zooveel. Er was geen denken aan daar door te gaan.

Jack moest vader helpen om het hof vrij te maken. Met schoppen werd een weg gebaad naar stal en schuur. Dat was een heel werk...

In den Winter kwamen er voor deze boerenmensen eenzame weken.

Pas eind Januari konden de kinderen weer naar school. Maar thuis kregen ze les van vader en moeder. Ze waren blij, dat ze weer uit mochten...

Ze hadden met de bureu Kerstmis gevierd.

Zoo is het leven van veel landbouwers in de eenzame vlakten van Amerika.

Meester Vandijk ontving de kinderen hartelijk.

In den Winter leerde hij niet veel nieuws. Dan herhaalde hij de vroegere lessen. William Brunt had er veel voordeel aan gehad, maar zich ook duchtig er voor inspannen.

Jack en zijn bureu konden het merken dat hij grootte vorderingen had gemaakt.

De hoeve kinderen vonden het weer prettig op school.

De jaren gingen voorbij! Jack werd boer en dreef de paarden, die een nieuwe vlakte omploegden.

Meer en meer grond werd op de wildernis veroverd door de moedige kolonisten.

EINDE.

BERICHT.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK verschijnt elke week.

De boekjes zijn bij de boekhandelaren en dagbladverkoopers te verkrijgen. Waar dit niet het geval is, vrage men catalogus aan:

A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.